

**First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations,
September 2014
SANSKRIT - Paper I**

Time: 3 Hours

Total marks:100

• Answer All Questions

1. सूत्राणि व्याख्याता :-- (10)
 - हलन्त्यम्। • इकोयणचि। • ष्टुना ष्टुः। • रोरि। • उरण् स्परः।
2. सप्रमाणं सन्धिकार्याणि लिखत :-- (10)
 - तत् + लयः • दैत्य + अरि • सत् + चित् • उप + इन्द्रः • वाक् + हरिः
3. सप्रमाणं समासकार्याणि लिखत :-- (10)
 - नीलोत्पलम् • पितरौ • अधिहरि • प्राप्तोदकः • हरिहरौ
4. अधोदत्तानां वाक्यानाम् अशुद्धिपरिहारं कुरुत :-- (10)
 - त्वं कुत्र गच्छामि ? • बालस्य साकं गृहं गच्छ। • मे पिता आगतः।
 - गोपालः मम मित्रः अस्ति। • अजद्वयं क्रीडतः।
5. संस्कृतभाषायामनुवदत :-- (10)

Hiranyakashipu conquered all the worlds. He harassed all good people and devotees.
But his son Prahlada was a devotee of Lord Vishnu. Hiranyakashipu couldn't tolerate this.
He disturbed Prahlada in many ways.
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत :-- (5)
 - हरिं भजति। • अग्नये स्वाहा। • विप्राय गां ददाति।
 - सर्वस्मिन् आत्मास्ति। • वनात् आयाति।
7. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत :-- (5)
 - मूषिका इत्यत्र ----- स्यात्। (डीप्, टाप्, डीष्)
 - पचन्ती इत्यत्र ----- स्त्रीप्रत्ययः स्यात्। (डीप्, टाप्, डीष्)
 - कुमारी इत्यत्र ----- स्त्रीप्रत्ययः स्यात्। (डीप्, टाप्, डीष्)
 - सूर्यात् देवतायां ----- स्त्रीप्रत्ययः स्यात्। (डीप्, चाप्, डीष्)
 - उदन्तात् गुणवाचिनो ----- स्त्रीप्रत्ययः स्यात्। (डीप्, चाप्, डीष्)

8. पूरयत :- (5)
- एषां ----- इतः। • अनुनासिकाननुनासिक भेदेन ----- द्विधा।
 - ह्रस्वस्य ----- प्रयोगे सवृतम्। • मान्तस्य पदस्य ----- स्याद् हलि।
 - धर्मादिषु -----।
9. सोदाहरणं संज्ञाः विशदयत :- (5)
- उपसर्गाः • संहिता • करणम् • उदात्तः • वृद्धिः
10. मलयालभाषायां अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :- (5)
- भगवान् वेदव्यासः पुराणानां प्रणेता भवति। सर्वेः अर्थेः सम्पुष्टं महाभारतमपि वेदव्यासेन एव विरचितम्। अयं महामुनिः नारदस्य उपदेशेन श्रीमत्भागवतमपि विरचयामास। पुराणानि धर्मोपदेशाय प्रवृत्तानि सन्ति। व्यासप्रणीतं महाभारतं पञ्चमः वेदः इति श्रूयते।
11. मलयालभाषायां अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :- (5)
- वागर्थाविव संपृक्तौ, वागर्थं प्रतिपत्तये।
जगतः पितरौ वन्दे पार्वती परमेश्वरौ।।
12. मलयालभाषायां अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :- (5)
- साहित्यसङ्गीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषण्हीनः।
तृणान्न खादन्नपि जीवमानस्तद् भागधेयं परमं पशूनाम्।
13. मलयालभाषायां अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :- (5)
- अथ अन्यस्मिन् दिने ते ब्रह्मणाः परस्परं निच्चयं कृत्वा विद्योपार्जनार्थं कान्यकुब्जे गतः। तत्र य विद्यामठे गत्वा पठन्ति। एवं द्वादशाब्दानि यवदेकं चित्ततया पठित्वा विद्याकुशलास्ते सर्वे सञ्जातः।
14. संस्कृतभाषायामनुवदत :- (5)
- Mohan washes his hands with water. • Sita is reading a book • His name is Govind
 - Dileep drinks milk • Rama killed Ravana in Lanka
15. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयत :- (5)
- आहं पाठं -----। (पठामि, पठति, पठसि)
 - स गृहं ----- (अगच्छत्, अगच्छम्, गच्छमः)
 - ----- पन्थानं पृच्छति। (माणवकेन, माणवकात्, माणवकम्)
 - भवान् किं ----- ? (करोति, करोमि, करोषि)
 - वस्त्रं ----- ददाति। (दरिद्राय, दरिद्रम्, दरिद्रस्य)